

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی)

نام درس: کارآموزی در عرصه بیماری های کودکان

کد درس: ۱۱۱۶۹۷۴۹

پیش نیاز یا همزمان: کارآموزی در عرصه مشاهده بالینی ۴۶

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

رشته و مقطع: کارشناسی فیزیوتراپی

طول مدت دوره: یک نیمسال تحصیلی

محل برگزاری: بیمارستانها و کلینیکهای وابسته به گروه فیزیوتراپی

زمان ارائه درس: ساعت ۸-۱۳

نام مدرس: دکتر فریبا قادری

تعداد واحد: ۲ بالینی

هدف کلی درس:

ایجاد توانایی در دانشجو جهت برقراری ارتباط مناسب با کودک بیمار و خانواده او، ارائه خدمات فیزیوتراپی در جهت کاهش اختلالات، بهبود فعالیت ها و افزایش مشارکت کودکان بیمار اعم از

بستری و سرپایی

شرح درس:

طی این کارآموزی بالینی، دانشجو مهارت برقراری ارتباط با کودکان بستری و سرپایی سنین مختلف، نحوه تاریخچه گیری، معاینه فیزیکی انواع اختلالات عصبی عضلانی اسکلتی و بیماری های قلبی

تنفسی کودکان را تحت انواع شرایط (جراحی و غیرجراحی) می آموزد. سپس بر اساس تجزیه و تحلیل و ارزیابی یافته های بالینی و پاراکلینیکی، تحت نظارت استاد آموزشی، به تشخیص اختلال

عملکردی رسیده، اهداف درمانی را تعیین نموده و با مشورت و هماهنگی با خانواده یا قیم کودک، اقدام به ارائه خدمات فیزیوتراپی و سنجش نتایج درمان می کند. همچنین دانشجویان روش ثبت یافته های بالینی و پاراکلینیکی (پرونده نویسی) و ارزشیابی پیشرفت درمان و پیش آگهی اختلالات عصبی، اسکلتی، عضلانی و بیماری های قلبی تنفسی را می آموزند و نحوه ی ارائه گزارش موردی (Case Report) را تمرین می کنند.

رئوس مطالب: (۱۰۲ ساعت)

- کسب مهارت برقراری ارتباط با کودک و خانواده او، اساتید، پرسنل و سایر اعضای کادر درمان بر اساس اصول و ارزشهای اخلاقی
- آشنایی با تجهیزات و روند کار در بخش های کودکان و آی-سی-یو نوزادان و نیازهای آنها
- آشنایی با علائم و نشانه های بیماریهای خاص در کودکان (مانند بیماری های خونی، سرطان ها، بیماریهای متابولیک و اختلالات رشد)
- کسب مهارت تاریخچه گیری، مشاهده راه رفتن و پاسچر، معاینه فیزیکی مفاصل، لمس ساختار های مختلف و ارزیابی عصبی (درماتوم، میوتوم و رفلکس)
- ارزیابی رشد حرکتی کودک و شناخت میزان تاخیر رشدی در افراد مبتلا به فلج مغزی، سیرنگومیلی، میوپاتیها و...
- ارزیابی وضعیت تنفسی نوزادان و کودکان دچار اختلالات تنفسی
- آشنایی با یافته های پاراکلینیکی مانند تصاویر تشخیصی (کلیشه های رادیوگرافی، ام آر آی و سی تی اسکن)، نوار عصب عضله، شاخص های آزمایشگاهی و یافته های قلبی-تنفسی
- تجزیه-تحلیل و ارزیابی یافته های بالینی و پاراکلینیکی بر اساس تفکر نقاد (Critical Thinking)، استدلال بالینی (Clinical Reasoning) و شواهد موجود (Evidence based practice) جهت رسیدن به تشخیص عملکردی
- طرح ریزی برنامه درمان با آگاهی از احتیاطات و موارد عدم کاربرد و با در نظر گرفتن شرایط بیمار و تفاوت های فرهنگی

- پیش بینی سطح عملکرد مطلوب و تخمین مدت زمان لازم جهت دستیابی به آن و تعیین موانع موفقیت درمان
- آگاه کردن کودک بیمار خانواده از روند درمان فیزیوتراپی و گرفتن رضایت آگاهانه از خانواده کودک
- تعیین اهداف درمانی (کوتاه مدت و دراز مدت) و اولویت بندی آن‌ها متناسب با نیازهای کودک و مطابق با اقتضای سنی کودک (بازی مدرسه و جامعه) و شرایط خانواده
- طرح ریزی برنامه درمان ایمن و اثربخش با آگاهی از احتیاطات و موارد عدم کاربرد و با در نظر گرفتن شرایط کودک و تفاوت های فرهنگی خانواده ها
- پیش بینی سطح عملکرد مطلوب و تخمین مدت زمان لازم جهت دستیابی به آن و تعیین موانع موفقیت درمان
- ارائه خدمات درمانی متناسب با خواست ها و انتظارات خانواده کودک و به مشارکت گرفتن آنان در سراسر روند درمان (حین تنظیم اهداف و اجرای روش فیزیوتراپی)
- به کار بردن صحیح مدالیت‌های حرارتی و الکتریکی با رعایت احتیاطات آنها در کودکان
- کاربرد تمرینات مناسب درمانی (شامل تمرینات اصلاح پاسچر، تقوی عضلات، کشش، ثبات، تعادل، راه اندازی کودک، آموزش راه رفتن و...) متناسب با برنامه طراحی شده و سن کودک و با رعایت مکانیک صحیح بدن خود
- اجرای تکنیک های تنفسی مناسب با توجه به نیازهای کودک مانند تکنیک های تخلیه ترشحات ریه، سرفه موثر و بهبود اتساع قفسه سینه
- اجرای صحیح و ایمن تکنیک های درمان دستی مانند ماساژ و غیره با رعایت مکانیک صحیح بدن خود
- آشنایی با وسایل کمکی و تجهیزات آدابتو با آموزش نحوه استفاده از آنها متناسب با شرایط زندگی و نیازهای کودک (منزل، مدرسه و جامعه)
- آموزش کودک و خانواده در جهت سازگاری و تطابق یا عوارض ثانویه بیماری ها
- ارائه مشاوره و توصیه های لازم به کودک و همراهان جهت پیشگیری از عوارض ثانویه بیماری ها

- آموزش صحیح وضعیت بدن و کمک به بهینه سازی سبک زندگی کودکان
- ارائه توصیه های لازم در حین درمان و اطلاع رسانی آن به پزشک مربوطه
- ارجاع کودک به سایر اعضای تیم توانبخشی در موارد لزوم
- ارزشیابی پیشرفت درمان با سنجش نتایج درمان و تغییر روش ارائه خدمات در صورت نیاز
- ثبت تمامی یافته های حاصل از ارزیابی و درمان بیمار
- ارائه گزارش - مورد (Case Report) بیماران کودک تحت درمان

منابع اصلی درس:

- ۱ Pediatric Physical therapy. Teckin .IS. Last edition
- ۲ .Physical therapy for children. Campell, Last edition
- ۳ .Neurologic intervention for physical therapy. Kessler M. Last edition
- ۴ .Therapeutic exercise: foundations and techniques. Carolyn Kisner. Lynn Allen Colby. Last edition
- ۵ .Electrotherapy explained principles and practice. Low J. Reed A.. Last edition
- ۶ .Physical agent in rehabilitation from research to practice. Cameron MH. Last edition
- ۷ .Orthopedic physical assessment. Magee DJ. . Last edition

شیوه ارزشیابی دانشجوی: روش چک لیست و یا اسکی

بودجه بندی سوالات		نحوه ارزشیابی	تکالیف دانشجوی	زمان جلسه (دقیقه)	مواد و وسایل آموزشی	روش یاددهی یادگیری*	طبقه هر حیطه	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	اهداف میانی (رئوس مطالب)	شماره جلسه
نمره	تعداد سوال									
				۱۵					کسب مهارت برقراری ارتباط با کودک و خانواده او، اساتید، پرسنل و سایر اعضای کادر درمان بر اساس اصول و ارزشهای اخلاقی	
				۴۵ با پرسش و پاسخ و یک break					آشنایی با تجهیزات و روند کار در بخش های کودکان و آی-سی-یو نوزادان و نیازهای آنها	
			ارائه درمان مناسب و تکمیل پرونده	۱۵۰	پرونده بیمار، دستگاه های فیزیوتراپی و وسایل	بالین بیمار و بصورت عملی		روانی- حرکتی	آشنایی با علائم و نشانه های بیماریهای خاص در کودکان (مانند بیماری های خونی، سرطان ها، بیماریهای متابولیک و اختلالات رشد)	

					تمرین درمانی				
			ارائه case	۹۰	وایت برد	ارائه- پرسش و پاسخ، مباحثه‌ای - گروهی کوچک		روانی- حرکتی	کسب مهارت تاریخچه گیری، مشاهده راه رفتن و پاسجر، معاینه فیزیکی مفاصل، لمس ساختار های مختلف و ارزیابی عصبی (درماتوم، میوتوم و رفلکس)
			تکمیل لاگ بوک	۶۰	وایت برد و لاگ بوک	پرسش و پاسخ،		شناختی- روانی حرکتی	ارزیابی رشد حرکتی کودک و شناخت میزان تاخیر رشدی در افراد مبتلا به فلج مغزی، سیرنگومیلی، میوپاتیها و...
				۱۵				عاطفی (نگرشی)	ارزیابی وضعیت تنفسی نوزادان و کودکان دچار اختلالات تنفسی
				۴۵ با پرسش و پاسخ و یک break				شناختی	آشنایی با یافته های پاراکلینیکی مانند تصاویر تشخیصی (کلیشه های رادیوگرافی، ام آر آی و سی تی اسکن)، نوار عصب عضله، شاخص های آزمایشگاهی و یافته های قلبی- تنفسی
				۱۵۰					تجزیه-تحلیل و ارزیابی یافته های بالینی و پاراکلینیکی بر اساس تفکر نقاد (Critical Thinking)، استدلال بالینی (Clinical Reasoning) و شواهد موجود (Evidence based practice)

				۹۰	فیزیوتراپی و وسایل تمرین درمانی			جهت رسیدن به تشخیص عملکردی طرح ریزی برنامه درمان با آگاهی از احتیاطات و موارد عدم کاربرد و با در نظر گرفتن شرایط بیمار و تفاوت های فرهنگی
		ارائه case	۳۰	وایت برد	ارائه- پرسش و پاسخ، مباحثه‌ای - گروهی کوچک		روانی- حرکتی	پیش بینی سطح عملکرد مطلوب و تخمین مدت زمان لازم جهت دستیابی به آن و تعیین موانع موفقیت درمان
		تکمیل لاگ بوک	۳۰	وایت برد و لاگ بوک	پرسش و پاسخ،		شناختی و روانی- حرکتی	آگاه کردن کودک بیمار خانواده از روند درمان فیزیوتراپی و گرفتن رضایت آگاهانه از خانواده کودک
			۱۵				شناختی	تعیین اهداف درمانی (کوتاه مدت و دراز مدت) و اولویت بندی آن‌ها متناسب با نیازهای کودک و مطابق با اقتضای سنی کودک (بازی مدرسه و جامعه) و شرایط خانواده
			۴۵				شناختی	طرح ریزی برنامه درمان ایمن و اثربخش با آگاهی از احتیاطات و موارد عدم کاربرد و با در نظر گرفتن شرایط کودک و تفاوت های فرهنگی خانواده ها
			با پرسش و پاسخ و یک break					

			۱۵۰	پرونده بیمار، دستگاه های فیزیوتراپی و وسایل تمرین درمانی	بالین بیمار و بصورت عملی		روانی- حرکتی	پیش بینی سطح عملکرد مطلوب و تخمین مدت زمان لازم جهت دستیابی به آن و تعیین موانع موقت درمان
			۹۰				روانی- حرکتی	ارائه خدمات درمانی متناسب با خواست ها و انتظارات خانواده کودک و به مشارکت گرفتن آنان در سراسر روند درمان (حین تنظیم اهداف و اجرای روش فیزیوتراپی)
			۳۰	وایت برد	ارائه- پرسش و پاسخ، مباحثه ای - گروهی کوچک		روانی- حرکتی	به کار بردن صحیح مدالیته های حرارتی و الکتریکی با رعایت احتیاطات آنها در کودکان
			۳۰	وایت برد و لاگ بوک	پرسش و پاسخ،		شناختی و روانی- حرکتی	کاربرد تمرینات مناسب درمانی (شامل تمرینات اصلاح پاسچر، تقوی عضلات، کشش، ثبات، تعادل، راه اندازی کودک، آموزش راه رفتن و...) متناسب با برنامه طراحی شده و سن کودک و با رعایت مکانیک صحیح بدن خود
۰/۲۵	در		۶۰					اجرای تکنیک های تنفسی مناسب با توجه به نیازهای

	فاینال ۱	چهارگزینه ای**		با پرسش و پاسخ و یک break				کودک مانند تکنیک های تخلیه ترشحات ریه، سرفه موثر و بهبود اتساع قفسه سینه	
				۲۴۰				اجرای صحیح و ایمن تکنیک های درمان دستی مانند ماساژ و غیره با رعایت مکانیک صحیح بدن خود	
				۳۰				آشنایی با وسایل کمکی و تجهیزات آداپتو با آموزش نحوه استفاده از آنها متناسب با شرایط زندگی و نیازهای کودک (منزل، مدرسه و جامعه)	
۰/۲۵	در فاینال ۱			۳۰				آموزش کودک و خانواده در جهت سازگاری و تطابق یا عوارض ثانویه بیماری ها	
۰/۲۵	در فاینال ۱	OSCE و فاینال چهارگزینه ای**		با پرسش و پاسخ و یک break	۶۰		شناختی	آشنایی با اصول اخلاق حرفه ای (مسئولیت پذیری، سودرسانی، متعهد بودن، درستکاری، رفتار شایسته با بیمار، غلبه اندیشی شفا بخشی بر مال اندوزی، حقیقت گوئی، پرهیز از تکبر و...) با بحث و تبادل نظر، تشویق دانشجویان به مشارکت در بحث ها و سخنرانی ها.	۵
۰/۲۵	در فاینال ۱	OSCE و فاینال چهارگزینه ای**		با پرسش و پاسخ و یک break	۶۰		شناختی	ارائه مشاوره و توصیه های لازم به کودک و همراهان جهت پیشگیری از عوارض ثانویه بیماری ها	۶
۰/۲۵	در فاینال ۱	OSCE و فاینال چهارگزینه ای**		با پرسش و	۶۰		شناختی	آموزش صحیح وضعیت بدن و کمک به بهینه سازی سبک زندگی کودکان	۷

				پاسخ و یک break					
۰/۲۵	در فاینال ۱	OSCE و فاینال چهارگزینه ای**		۶۰ با پرسش و پاسخ و یک break				شناختی	۸ ارائه توصیه های لازم در حین درمان و اطلاع رسانی آن به پزشک مربوطه
۰/۲۵	در فاینال ۱	OSCE و فاینال چهارگزینه ای**		۶۰ با پرسش و پاسخ و یک break				شناختی	۹ ارجاع کودک به سایر اعضای تیم توانبخشی در موارد لزوم
		OSCE و فاینال چهارگزینه ای**		۶۰ با پرسش و پاسخ و یک break				شناختی	۱۰ ارزشیابی پیشرفت درمان با سنجش نتایج درمان و تغییر روش ارائه خدمات در صورت نیاز
۰/۲۵	در فاینال ۱	OSCE و فاینال چهارگزینه ای**		۶۰ با پرسش و پاسخ و یک break				شناختی	۱۱ ثبت تمامی یافته های حاصل از ارزیابی و درمان بیمار
۰/۲۵	در فاینال ۱	OSCE و فاینال چهارگزینه ای**		۶۰ با پرسش و پاسخ و یک break				شناختی	۱۲ ارائه گزارش - مورد (Case Report) بیماران کودک تحت درمان
۰/۲۵	در فاینال ۱	OSCE و فاینال چهارگزینه ای**		۶۰ با پرسش و پاسخ و یک break				شناختی	۱۳ ارائه گزارش - مورد (Case Report) بیماران کودک تحت درمان

۰/۲۵	در فاینال ۱	OSCE و فاینال چهارگزینه ای**		۶۰ با پرسش و پاسخ و یک break				شناختی	ارائه گزارش - مورد (Case Report) بیماران کودک تحت درمان	۱۴
۰/۲۵	در فاینال ۱	OSCE و فاینال چهارگزینه ای**		۶۰ با پرسش و پاسخ و یک break				شناختی	ارائه گزارش - مورد (Case Report) بیماران کودک تحت درمان	۱۵
۰/۲۵	در فاینال ۱	OSCE و فاینال چهارگزینه ای**		۶۰ با پرسش و پاسخ و یک break				شناختی	ارائه گزارش - مورد (Case Report) بیماران کودک تحت درمان	۱۶
		OSCE و فاینال چهارگزینه ای**		۶۰ با پرسش و پاسخ و یک break				شناختی	جمع بندی و رفع اشکال	۱۷

*روش یاددهی - یادگیری می‌تواند شامل: سخنرانی، مباحثه‌ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی
 ** هر روز طبق چارت گروه فیزیوتراپی و براساس فعالیت، رفتار با بیمار و پرسنل، نظم و انضباط و انجام تکالیف نمره ای در نظر گرفته می‌شود که در انتها از ۱۲ نمره محسوب می‌شود. در صورت کوتاهی دانشجوی به وی تذکر و بازخورد داده می‌شود. امتحان فاینال تئوری ۴ نمره و امتحان فاینال عملی که بصورت OSQE می‌باشد نیز ۴ نمره خواهد داشت.
 *** تمام این موارد در جلسات بعد تکرار می‌شود.
 **** از این جلسه به بعد مطلب تئوری در ساعت اول کارآموزی متفاوت بوده و بقیه ساعات طبق فرمت جلسه پیش خواهد بود.

تعداد جلسات: ۱۷ جلسه، هر جلسه (روز) ۶ ساعت
 مقررات درس و انتظارات از دانشجویان:

- بدون تأخیر در کارآموزی حاضر شود و پیش از پایان زمان کارآموزی، در رفتن تعجیل ننماید.
- رفتار دانشجوی با کارکنان بخش، بیماران و همراهان آنها محترمانه باشد.
- در ارزیابی و درمان بیماران اخلاق حرفه ای را رعایت کند.
- روپوش سفید مناسب شئونات حرفه ای داشته باشد.
- با ظاهر و پوششی آراسته و در شأن دانشجو (بدون آرایش و زیورآلات و یا مدل موی نامناسب) باشد.
- در مباحث مطرح شده توسط استاد مشارکت فعال داشته باشد.
- تکالیف را بموقع و با کیفیت مناسب انجام دهد.
- پرونده بیماران و لاگ بوک را بدرستی و با دقت تکمیل نماید.
- موارد کنتراندیکاسیون در درمان بیماران را با دقت رعایت کند.
- رازدار بیمارش باشد.
- یافته های حاصل از ارزیابی را به بیمار توضیح دهد.
- بیمار را از روند درمان آگاه کرده و از او رضایت آگاهانه بگیرد.
- منابع جدید را مطالعه کند.
- در درمان بیمار از برنامه درمانی استاد پیروی کرده و هیچ درمان و تکنیکی را بدون هماهنگی استاد بکار نگیرد.
- ایده های کاربردی و نو و پاسخ به چارهای مربوط به ارزیابی ها، درمانهای دستی، الکتروتراپی و تمرین درمانی ها را ارائه دهد.
- مشکلات بخش مانند خرابی دستگاه را فقط با استادش در میان بگذارد.

منابع:

- 1- Clinical Orthopedic Rehabilitation, Brent Brotzman, last edition.
- 2- Management of common musculoskeletal disorders, Darlene Hertling, Randolph M Kessler, last edition.
- 3- Therapeutic exercise: Foundations and techniques, Carolyn Kisner, Lynn Allen Colby, last edition.
- 4- Electrotherapy explained principles and practice. Low J., Reed A, last edition.
- 5- Physical agent in rehabilitation from research to practice, Cameron MH, last edition.
- 6- Orthopaedic physical assessment, Magee DJ, last edition.

7- Orthopaedic physical therapy, Donatelli, last edition.